Conf. cu originalul

Parlamentul României
Senat

# INTERPELARE

**Adresată: Doamnei Natalia-Elena INTOTERO, Ministra Culturii**
**De către: senator Cristian-Augustin NICULESCU-ȚÂGÂRLAȘ**
**Circumscripția electorală: nr. 26 Maramureș**
**Colegiul electoral: Baia Mare**
**Grupul Parlamentar: PNL**
**Ședința Senatului din data de: 09.04.2025**

**Obiectul interpelării: Conservarea juridică a monumentelor istorice din Maramureș – lipsa cadrului administrativ și normativ funcțional la nivel local.**

**Stimată Doamnă Ministră,**

În calitate de *senator al județului Maramureș* și de *președinte al Comisiei pentru cultură și media a Senatului României*, vă adresez această interpelare cu privire la situația tot mai alarmantă a monumentelor istorice din Maramureș, în special a bisericilor de lemn și a caselor memoriale, care, în absența unor intervenții legislative și administrative clare, riscă să se piardă definitiv din patrimoniul național.

Deși multe dintre aceste obiective sunt **clasate ca monumente istorice de interes național sau local**, **autoritățile publice locale nu dispun de instrumente administrative sau juridice clare și aplicabile pentru a interveni eficient** în vederea protejării și conservării lor.

Spre exemplu:

- în localitățile **Ieud, Șurdești, Poienile Izei, Budești** sau **Desești**, unele dintre cele mai valoroase biserici de lemn riscă deteriorarea ireversibilă, în lipsa intervențiilor urgente;
- **case memoriale, precum cea a lui Ilie Lazăr (Giulești),** se confruntă cu lipsa documentațiilor clare de conservare și a unei strategii juridice coerente pentru punerea lor în valoare.

Cu toate că *Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice* reglementează în mod general obligațiile de conservare, în practică, autoritățile locale invocă adesea lipsa:

- procedurilor standardizate pentru intervenții de urgență;
- competențelor clare pentru emiterea unor dispoziții administrative locale aplicabile monumentelor în pericol;
- sprijinului tehnic și juridic pentru a redacta sau implementa proiecte de restaurare.

În acest context, vă solicit să îmi comunicați următoarele:

1. **Care este numărul de monumente istorice aflate în stare avansată de degradare în județul Maramureș, conform datelor actualizate ale Ministerului Culturii?**
2. **Ce instrumente juridice au, în prezent, autoritățile locale pentru a proteja sau interveni administrativ asupra unui monument istoric aflat în pericol, fără a deține drept de proprietate asupra acestuia?**
3. **Există un plan al Ministerului Culturii privind revizuirea legislației astfel încât să ofere primăriilor posibilitatea de a interveni cu celeritate în cazul monumentelor degradate din satele tradiționale?**
4. **Ce fonduri au fost alocate în ultimii trei ani pentru conservarea bisericilor de lemn din Maramureș și câte dintre aceste intervenții au fost finalizate?**
5. **Se are în vedere lansarea unui program național dedicat restaurării patrimoniului memorial (case memoriale), în special în zonele rurale și montane, precum Maramureșul istoric?**
6. **Ministerul Culturii colaborează în prezent cu instituții din domeniul juridic-administrativ pentru a elabora ghiduri, proceduri sau metodologii care să ajute administrațiile locale în protejarea patrimoniului construit?**

Consider că fără o **implicare legislativă și executivă clară**, ne vom confrunta cu **pierderi iremediabile ale unor repere de identitate națională**. Conservarea monumentelor istorice nu poate rămâne doar o obligație simbolică, ci trebuie însoțită de un **cadru juridic concret, funcțional și aplicabil în practică.**

**Vă mulțumesc!**

**Solicit răspuns scris!**

**09.04.2025**

***senator Cristian-Augustin Niculescu-Țâgârlaș***
***președinte al Comisiei pentru cultură și media – Senatul României***